

Israel Internet Association (ISOC-IL)

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

כללים להסדרה עצמית של תוכן משתמשים באינטרנט

כללים אלה נועדו לקבוע נורמות התנהגות, שיחולו על אתרי אינטרנט בישראל שיבחרו לאמץ. הם גובשו בהליך של רב-שיח בין גופי תוכן גדולים באינטרנט הישראלי, בהנחיית איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) ולבקשת ועדת המדע של הכנסת בישיבתה מיום 13 במאי 2008¹.

כללים אלה נועדו לטפח את חופש הביטוי באינטרנט בצד הגנה על שמם הטוב ופרטיותם של בני-אדם באשר הם. הכללים הם וולונטריים. אין הם כופים עצמם: אתר יכול לאמץ, להוסיף עליהם עוד, לאמץ אחרים במקומם או לדחותם.

מימוש הכללים והחלתם על נסיבותיו המיוחדות של כל מקרה, הוא עניין שבשיקול דעת. לפיכך, כל אתר המאמץ את הכללים יגבש מדיניות פנימית למימושם.

אתר אינטרנט שבחר לאמץ כללים אלה של הסדרה עצמית, ייתן גילוי נאות וברור הן לעובדה זו והן למלוא הכללים שאימץ.

העקרונות המנחים והמסגרת הנורמטיבית

עיקרון ראשון: חופש הביטוי כעקרון מנחה

רשת האינטרנט היא בעלת חשיבות מכרעת לחופש הביטוי ולשיח הציבורי בישראל: היא מאפשרת במה וביטוי ליחידים ולקהילות, שעל-פי רוב אין להם גישה לכלי תקשורת מסורתיים בעולם הפיסי או כאלה המעדיפים שלא להיחשף. באינטרנט יכול כל אדם לתת דרור לדעותיו, מחשבותיו ורעיונותיו, והוא יכול לעשות כן מבלי לחשוף את זהותו. תחת מעטה האנונימיות יכולות דעות להישפט לגופן, במנותק מכבלים ודעות קדומות של מין, גזע, גיל, מעמד חברתי וכיוצא באלה. ככזו, חוללה האינטרנט מהפכה של ממש ביכולתם של יחידים מהציבור לתקשר איש עם רעהו, לעצב את השקפת עולמם – ולהשפיע על עיצוב השקפתו של הזולת – להביע דעה וביקורת. בשיטה דמוקרטית כזו הנוהגת בישראל, האינטרנט היא אפוא כלי שאין ערוך לחשיבותו.

¹ התהליך התבצע על-פי גילוי דעת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין "שיתופי פעולה בין מתחרים בפעולה מול רשויות השלטון" מיום 6.2.2000.

Israel Internet Association (ISOC-IL) איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

עקרון שני: צמצום השימוש לרעה בחופש הביטוי

בד בבד, יש המנצלים לרעה את הזכות לביטוי חופשי על מנת לפגוע בשמם הטוב ובפרטיותם של אחרים. לעתים תכופות, יחידים מהציבור מפרסמים באתרי אינטרנט ביטויים משולחי-רסן, מפלים, פוגעניים ומעוולים. בניגוד לכלי התקשורת המסורתיים שבהם מתקיימת ברירה מוקדמת של תוכן לא מערכתי, והפרסום אינו נגיש באופן שוטף לעד, האינטרנט קיבע כללים חדשים. היקף הפרסום באינטרנט (מצד אחד), שמירת הפרסומים לתקופה ממושכת (מצד שני) והדינמיות והאינטראקטיביות של יצירת תכנים (מצד שלישי) לא מאפשרים ברוב המקרים מניעה מראש של ביטוי פוגע.

כללי הסדרה עצמית אלה מיועדים להבטיח את השיח הציבורי העירני המתנהל באינטרנט הישראלי ויחד עם זה לצמצם את הסיכון לשימוש לרעה בחופש הביטוי.

Israel Internet Association (ISOC-IL)

איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

נספח א': כללי הסדרה עצמית לתוכן משתמשים באינטרנט

בכללים אלה –

”תוכן מערכתי” –

מידע המתפרסם על-ידי הגוף המנהל או מפעיל אתר האינטרנט או מי מטעמו, במדור המיועד לפרסומים מסוג זה ולאחר שקיבל אישור עורך. תוכן מערכתי יכול, בין היתר (אך לא רק), מאמרים, ידיעות, כתבות וידאו, קבצי קול ותמונות שפורסמו מטעם הגוף המנהל או מפעיל אתר אינטרנט.

”תוכן משתמשים” –

מידע הנמסר לפרסום על-ידי מי שאינם כותבי תוכן מערכתי באמצעות מערכות מחשב ותקשורת שמעמיד הגוף המפרסם לשימוש יחידים מהציבור. תוכן משתמשים יכול, בין היתר (אך לא רק), תגובות (”טוקבקים”), בלוגים, קבצי אודיו ווידאו, תמונות, מידע המתפרסם בפורומים וכיוצא באלה.

כללי הסדרה עצמית לתוכן משתמשים המתפרסם לצד תוכן מערכתי

מאפייני תוכן משתמשים המתפרסם לצד תוכן מערכתי. תוכן משתמשים המתפרסם בסמיכות לתוכן מערכתי עלול להיראות לקורא כמקשה אחת אם לא מתקיימת הפרדה ברורה בין התוכן המערכתי לבין תוכן המשתמשים. לפיכך הוא עלול לסבור בטעות כי המערכת מאשרת או סומכת ידיה על ביטויים, דעות ודברים המופיעים במסגרת תוכן זה.

הפרדה. אתר אינטרנט יקיים הפרדה חזותית ברורה בין תוכן משתמשים המתפרסם בסמיכות לתוכן מערכתי לבין התוכן המערכתי.

בדיקה. האתר יבדוק תוכן משתמשים המיועד להתפרסם לצד תוכן מערכתי - וזאת קודם שיתפרסם בפועל במסגרת האתר או בסמוך לאחר פרסומו. תוכן משתמשים **שברור למערכת האתר באופן חד-משמעי וניכר על פניו, בלי צורך בחקירה ודרישה משפטית או בבירור עובדתי**, כי אינו ראוי לפרסום לפי אמות-המידה המנויות להלן, לא יאושר לפרסום – ואם פורסם תחילה, יוסר:

- (1) התבטאויות הכוללות בעיקר קללות וגידופים בוטים;
- (2) התבטאויות המהוות בעליל עוולה של לשון הרע, על-פי חוק איסור לשון הרע, התשכ”ה-1965;
- (3) התבטאויות אשר מהוות בעליל עוולה של פגיעה בפרטיות כמשמעה בחוק הגנת הפרטיות התשמ”א-1981.
- (4) תוכן פדופילי;
- (5) התבטאויות המזהות נפגעות ונפגעי תקיפה מינית בשמותיהם;
- (6) התבטאויות אשר נועדו להסית למעשי אלימות;
- (7) התבטאויות אשר אין ולא ניתן למצוא בהן כל ערך מלבד היותן ביטוי גזעני;

Israel Internet Association (ISOC-IL) איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

שיקול דעת. הקביעה אם תוכן מסוים אינו ראוי לפרסום לפי כללים אלה, כרוכה בשיקול דעת סובייקטיבי. וזאת לדעת: אתר אינו יכול להיות מעורה בפרטי כל תוכן, לרבות הנסיבות, העובדות והמשמעויות המשפטיות הנוגעות אליו. מכיוון שכך, הברירה בין תוכן שאין לפרסם על-פי כללים אלה להסדרה עצמית לבין תוכן מותר, איננה מדויקת. על כן, ייתכנו מקרים בהם ימנע פרסומו של תוכן שאינו אסור ואף מקרים הפוכים בהם תכנים שאינם ראויים לפרסום יראו אור. יחד עם זאת, כל גוף תוכן הבוחר לאמץ כללי הסדרה עצמית אלה, מתחייב להפעיל בתום לב ובדרך מקובלת את שיקול דעתו על-פי העקרונות המנחים שבמסמך זה.

הודעה והסרה. בנוסף לסינון מראש של תוכן משתמשים לפי אמות המידה דלעיל, האתר יאמץ מנגנון של "הודעה והסרה" כמפורט להלן בכללי הסדרה עצמית אלה. מטרתו לאפשר ליחידים מהציבור, הסבורים כי תוכן זה מהווה עוולה כלפיהם, לפנות אל האתר בכתב ולדרוש הסרת תוכן הפוגע בהם.

כללי הסדרה עצמית לתוכן משתמשים המתפרסם בנפרד מתוכן מערכתי

מאפייני תוכן משתמשים המתפרסם שלא בצמוד לתוכן מערכתי. תוכן משתמשים המתפרסם בנפרד מתוכן מערכתי אינו עלול להטעות את הקורא לסבור שהמערכת סומכת ידיה עליו ומאמצת אותו. בנוסף, בהתחשב בהיקפו, ובדינמיות שלו, סינון תוכן כזה מחייב משאבים ועלויות כה רבים עד שסינון מוקדם שלו אינו מעשי.

הודעה והסרה. האתר יאמץ מנגנון של "הודעה והסרה" כמפורט להלן בכללי הסדרה עצמית אלה. מטרתו לאפשר ליחידים מהציבור הסבורים כי תוכן משתמשים מהווה עוולה כלפיהם לפנות אל האתר בכתב ולדרוש הסרת התוכן הפוגע בהם.

מנגנון הודעה והסרה

כללי. האתר יפעיל מנגנון של "הודעה והסרה" כאמור בחוק מסחר אלקטרוני, התשס"ח-2008². התקבלה הצעת החוק בכנסת, יפעיל האתר מנגנון של "הודעה והסרה" כאמור בחוק.

פרסום המנגנון. אתר אינטרנט יפרסם באופן ברור כתובת או קישור המאפשרים לפנות אליו בתלונות ביחס לתוכן המהווה לכאורה עוולה.

מסמכים לצירוף. כל עוד לא קבע שר המשפטים הוראות לעניין מסירת הודעות, כאמור בסעיף 10(ג) להצעת החוק, ינהגו ההוראות שלהלן:

² הצ"ח ממשלה 356 מיום ז' בשבט תשס"ח, 14.1.2008

Israel Internet Association (ISOC-IL) איגוד האינטרנט הישראלי ע"ר

אדם הסבור כי תוכן גולשים פורסם בניגוד לכללי הסדרה עצמית אלה, או שפרסומו מהווה עוולה כלפיו, יפנה אל האתר בכתב בצירוף הפרטים שלהלן –

- שם הפונה, שם מייצגו (במקרה שהפניה נעשתה באמצעות מייצג) ודרכי ההתקשרות עימם;
- מהות הפרסום הפוגע, תוכנו ומועד פרסומו ("הפרסום");
- כתובת אינטרנט מדויקת שבה התפרסם הפרסום;
- העוולה המשפטית הנטענת;
- הסכמת הפונה להעברת הפניה אל המשתמש שמסר את הדברים לפרסום ("המפרסם") במקרה וניתן לאתר את המפרסם;

מחיקה ועריכה

אתר לא יערוך תוכן משתמשים כדי להסיר מתוכו קטעים פוגעניים, אלא, ככל הניתן, יסיר תוכן זה כולו או ימנע גישה אליו בכללותו. בחר אתר לערוך תוכן משתמשים במטרה להסיר מתוכו ביטויים פוגעים, ייתן לכך גילוי נאות בתוכן עצמו.

תוקף ואחריות

כללים אלו הינם וולונטריים. הם נועדו לסייע במימוש העקרונות המנחים שבראשם. אין באישור הכללים או בפרסומם או בפעילות או מחדל על-פיהם או בניגוד אליהם משום קבלת אחריות על התבטאויות כאלה או אחרות, בין אם פורסמו ובין אם לאו. כללים אלו, אימוצם והמאמצים למימושם אינם מטילים ולא יטילו אחריות כלשהי, ישירה או עקיפה, על כל ישות משפטית. מסמך זה אף אינו מטיל אחריות כלשהי, ישירה או עקיפה, על מנהלים, דירקטורים, עובדים, בעלי שליטה או מי מטעמו של אתר הבוחר ליישם את הכללים.